

СУЧАСНИЙ СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. В статті розглянуто різні аспекти інноваційної діяльності сучасних українських підприємств. Проаналізовано впровадження інновацій на сучасних підприємствах, а також динаміку питомої ваги підприємств, що займалися інноваційною діяльністю та впроваджували інновації в Україні.

Ключові слова: інновації, підприємство, динаміка.

CURRENT STATE OF ENTERPRISES INNOVATIVE ACTIVITY

Abstract: The article considers various aspects of innovation activity of modern Ukrainian enterprises. The introduction of innovations at modern enterprises is analyzed, as well as the dynamics of the share of enterprises engaged in innovation activities and implementing innovations in Ukraine.

Keywords: innovation, enterprise, dynamics.

На сучасному етапі розвитку економіки з глобалізацією, жорсткою конкуренцією, насиченістю ринку розробка та впровадження інновацій займає дуже важливе місце. Сьогодні ефективні інновації та управління ними є основою успіху будь-якої країни, галузі та компанії. Інновації сприяють економічному, технологічному, політичному, екологічному та соціальному розвитку суспільства. Розробка нових методів і методів дослідження та інновацій, впровадження нових інноваційних принципів, виявлення внутрішніх перешкод, що перешкоджають інноваціям в організації, є необхідними передумовами ефективності та прибутковості підприємства та всієї економіки.

Економічна ситуація в Україні характеризується низьким рівнем використання наукових знань та надзвичайно повільним зростанням інноваційної продукції. Хоча Україна входить до восьми країн світу, що має необхідний науково-технічний потенціал для виробництва та виробництва найсучасніших моделей літаків, вона також входить у десятку найбільших суднобудівників у світі, а продукція вітчизняного машинобудування займає одне з перших місць. провідні позиції За загальним рівнем інноваційної діяльності Україна значно відстає від країн ЄС. Причиною такої ситуації є низка різноманітних проблем, які є історичними подіями та були загострені серйозною політичною нестабільністю в минулому році. Крім того, з року в рік зменшується кількість компаній, які впроваджують інновації, а кількість інноваційних процесів демонструє негативну тенденцію до зниження [2].

В таблиці 1 наведено стан впровадження інновацій на підприємствах.

Таблиця 1

Впровадження інновацій на підприємствах

Роки	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації %	Впроваджено нових технологічних процесів	Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції, найменувань	з них нові види техніки	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %
2015	11,5	2043	2408	663	3,8
2016	12,8	2510	3238	897	3,8
2017	13,6	2188	3403	942	3,3
2018	13,6	1576	3138	809	3,3
2019	12,1	1743	3661	1314	2,5
2020	12,8	2078	3356	1153	2,9

Аналізуючи таблицю 1 можна побачити, що питома вага підприємств, які впроваджують інновації, з 2017 року мала негативну динаміку зниження, і у 2020 році становила лише 12,8%. Незважаючи на зростання з 2015 року кількості інноваційної продукції та нового обладнання, спостерігається досить низька частка інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції. Окрім того, частка інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції мала негативну динаміку зниження з 3,8% у 2015 році до 2,9% у 2020 році.

Саме підприємство відіграє ключову роль у створенні та впровадженні інноваційних продуктів та послуг. Тому вважаємо доцільним дослідити інноваційний статус українських компаній [5].

Частка підприємств, зайнятих інноваційною діяльністю, у загальній кількості українських підприємств змінилася таким чином: з 18% у 2006 році до 10,9% у 2012 році, але ситуація поступово покращується. У 2020 році частка підприємств, зайнятих інноваційною діяльністю, становила 16,7%. Слід також зазначити, що серед підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, лише незначна частина з них фактично впроваджує інноваційні продукти та послуги на існуючий ринок. Наприклад, відсоток підприємств, які впроваджують інновації, у 2006 році становив 14,6%, у 2012 році — 9,7%, а в 2020 році — 13,9%.

Таблиця 2

Динаміка питої ваги підприємств, що займалися інноваційною діяльністю та впроваджували інновації в Україні

Роки	Питома вага підприємств, що займалися інноваціями, %	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %
2006	17,9	14,6
2007	16,7	13,9
2008	17,9	14,4
2009	15,1	11,2
2010	13,4	9,5
2011	11,6	7,6
2012	10,9	9,7
2013	14,4	11,3
2014	13,2	10,5
2015	12,7	10,2
2016	13,8	11,3
2017	15,9	12,5
2018	17,4	13,7
2019	16,1	13,5
2020	16,7	13,9

Аналіз стану інноваційної діяльності свідчить про нестабільність інноваційного середовища в Україні. Можна помітити, що частка підприємств, які виробляли інноваційну продукцію з 2006 по 2020 рр, значно нижча, ніж частка підприємств, які займаються інноваційною діяльністю. Цей факт можна пояснити тим, що на етапі виведення на ринок інноваційних продуктів чи послуг підприємства стикаються з деякими проблемами, серед яких: відсутність власних коштів, відсутність досвіду, непослідовність законодавства, пов'язаного з інноваціями в Україні, бюрократія держслужбовців, низький рівень державної підтримки, інноваційні методи оцінки проектів мають вади тощо [1].

Отже, досліджено стан інноваційної діяльності сучасних українських підприємств. На етапі виведення на ринок інноваційних продуктів чи послуг підприємства зіштовхуються з низкою проблем, зокремов: брак власних коштів, брак досвіду, непослідовність законодавства, пов'язаного з інноваціями в Україні. Інноваційний процес впливає на розвиток економіки, а високорозвинена економіка допомагає швидко та ефективно впроваджувати інноваційний процес у виробництво. Із запровадженням нових правил корпоративного управління менеджери не приділяли достатньої уваги інноваційності та розвитку підприємств, а економія непрямих витрат гальмувала розвиток інновацій та негативно вплинула на загальну стабільність українських компаній.

Література

1. Горкавий В. К. Статистика: Навчальний посібник. К. Вища школа, 2017. 304 с.
2. Демиденко С. Л. Методичні підходи до стратегічного аналізу показників фінансової звітності. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2015. Вип. 27. С. 218-225.
3. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с
4. Єпіфанова І. Ю. Управління інноваційною діяльністю промислових підприємств: теоретико-методологічні аспекти фінансового забезпечення. Вінниця : ВНТУ, 2019. 384 с.
5. Озеран А. В. Аналіз корисності інформації фінансової звітності для прийняття управлінських рішень. Молодий вчений. 2018. № 2(2). С. 200-204.

Єпіфанова Ірина Юріївна - доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Мотрук Денис Анатолійович – здобувач вищої освіти, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Yepifanova Iryna Y. - doctor of economic sciences, professor of finance and innovation management, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa.

Motruk Denis A. - student, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa.